

دستاوردهای اولین جلسه کمیته تخصصی گمرک ستاد پیگیری رفع موانع تولید مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۳

اولین جلسه کمیته تخصصی گمرک ستاد پیگیری رفع موانع تولید در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۳ در محل گمرک جمهوری اسلامی و با حضور رییس محترم گمرک جناب آقای دکتر رضوانی فر، جناب آقای فرود عسگری معاون امور گمرکی، جناب آقای شیشه چی ها مدیرکل دفتر ارزش، جناب آقای نقدی سرپرست معاونت حقوقی و نظارت گمرک و جناب آقای دکتر قاسمی، جناب آقای فاروقی، جناب آقای ولی زاده، جناب آقای مظاهری از طرف اتاق ایران و با هماهنگی و پیگیری اعضای ستاد پیگیری رفع موانع تولید تشکیل شد.

در این جلسه مشکلات اصلی گمرکی فعالان اقتصادی نظیر موضوع ضمانت نامه ارزش افزوده، تفاوت ماده ۳۸ قانون رفع موانع تولید با بند الف ماده ۳۹ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، مدت زمان مجوزهای سازمان های همجوار گمرک و مبارزه با قاچاق کالا، طرح شد و راجع به تک تک موارد، تیم گمرک پاسخ های خود را ارائه و قول مساعدت و پیگیری در خصوص موارد طرح شده داده شد.

- مبحث اول جلسه مربوط به موضوع ضمانت نامه ارزش افزوده بود. اتاق ایران این مساله را طرح کرد که طی چند سال گذشته به موقع و مدون در آخر سال بخشنامه ای برای ضمانت نامه و حقوق ورودی صادر می شد. امسال مشکلی که بوجود آمد مصوبه ضمانت نامه ارزش افزوده تمدید نشده است. یک بخشنامه ای ۱۰ روز قبل با هماهنگی سازمان مالیاتی آمده که گمرک، ضمانت نامه ارزش افزوده را هم طبق ماده ۳۸ قانون رفع موانع تولید اخذ کند و مهلت سال مالی ذکر شده برای سال جاری تا ۱۲/۲۴ صادر می کنند و برای سال آینده تا آبان ماه این بخشنامه معتبر است. یعنی برای مواردی که اوایل سال درخواست ضمانت نامه می کند مهلت تا پایان سال فراهم است ولی موارد نیمه دوم سال مهلت ضمانت نامه اندک است. در حالیکه قبلا برای مواردی که آخر سال درخواست ضمانت نامه می کردند یا چند ماه مهلت داده میشد یا تقسیط انجام می گرفت و برای حقوق ورودی هم همینطور. اولین درخواست این است که برای موارد آخر سال این مهلت هم برای ارزش افزوده و هم حقوق گمرکی تمدید شود.

پاسخ گمرک:

• پیش نویس دستورالعمل پذیرش ضمانت نامه ها آماده است و منتظر نهایی شدن مصوبات کمیسیون تلفیق و قانون بودجه سال آینده است تا نهایی شود و تجربه سال جاری هم در آن لحاظ می شود. در خصوص شرکتهای دانش بنیان و فعالین مجاز اصلاحاتی صورت خواهد گرفت. تعداد فعالین مجاز هم افزایش

خواهیم داد. برای واحدهای تولیدی هم به صورت شفافتر دسته بندی و رتبه بندی صورت خواهد گرفت قبل از نهایی شدن این بخشنامه در جلسه‌ای با بخش خصوصی هم مشورت خواهد شد. البته باید تعهدات قانونی و تعهد نسبت به خزانه کشور هم در نظر گرفته شود و تعهد مالی سال آینده هم بسیار سنگین است

- در مورد مهلت ضمانت نامه هم با اینکه مهلت بخشنامه تا ۱۱/۱۵ بود ولی بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان ضمانت نامه را تا ۱۲/۲۵ مهلت دادیم که عمدتاً بخش خصوصی بودند. اگر مورد خاصی هم باشد ما در چارچوب حدود قانونی مساعدت می کنیم.
- در مورد ضمانت نامه مالیات بر ارزش افزوده مشکل عدم تمدید مهلت مجوز شورای عالی امنیت ملی بود که این مصوبه تا شهریور ۱۴۰۱ اعتبار داشت. گمرک با پیگیری توانست این مجوز را تا پایان سال ۱۴۰۲ تمدید کند تا برای مالیات بر ارزش افزوده مانند حقوق گمرکی عمل شود. شایان ذکر است امسال حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان مالیات ارزش افزوده ورودی توسط گمرک وصول شده ولی در کارنامه سازمان مالیاتی این مبلغ لحاظ شده و گمرک هیچ نفعی از آن نداشته ولی تمام مشکلات دریافت آن به عهده گمرک است. اگر قرار است تسهیل گری در این حوزه بشود باید سازمان مالیاتی پیگیر شود و گمرک کاملاً با تسهیل شرایط مالیات بر ارزش افزوده ورودی موافق است. بهتر است همراه بخشنامه گمرک برای سال آینده با هماهنگی سازمان مالیاتی هم بحث حقوق ورودی و هم مالیات بر ارزش افزوده در یک بخشنامه مشترک بیاید.

- مبحث دومی که از طرف تیم اتاق ایران مطرح شد، تفاوت ماده ۳۸ قانون رفع موانع تولید با بند الف ماده ۳۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور است. طبق بند الف ماده ۳۹ قانون مذکور وزارت امور اقتصاد و دارایی برای ورود ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید توسط واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی مجاز، با تشخیص وزارت صمت با رعایت مقررات قانونی ذی‌ربط بدون دریافت مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ و با اخذ تضمین لازم، اجازه ترخیص از گمرکات کشور را صادر می‌کند. در بخشنامه اخیر به دلیل تفاوت این دو ماده قانونی، واحدهای تولیدی که می‌خواهند ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید وارد نمایند موظف شده‌اند به خود گمرک ضمانت نامه بدهند و چون سررسید ضمانت نامه را هم ۱۲/۲۴ تعیین کردند، اقدام موثری برای ایشان انجام نمی‌شود. نامه‌ای در خصوص این مشکل هم از سوی اتاق ایران به گمرک فرستاده شده است.

پاسخ گمرک:

- بابت تفاوت این دو ماده قانونی فوق الذکر و مشکلات پیش آمده، در قانون سال مالیات ارزش افزوده ۱۳۸۷ مورد بند الف ماده ۳۹ قانون احکام دائمی وجود داشت ولی در قانون جدید مالیات ارزش افزوده نسخ ضمنی صورت گرفت. در مقطعی هم برای کمک به واحدهای تولیدی برای ورود تجهیزات خط تولید اجازه داده شد تا مثل قبل عمل شود و بابت ضمانت چک بگیرند.
- در مورد مهلت ضمانت نامه مالیات ارزش افزوده هم ابهاماتی در خصوص تعیین مهلت تا پایان سال مالی وجود دارد که با هماهنگی سازمان مالیاتی باید حل شود.
- در مورد حقوق و عوارض گمرکی ورود ماشین آلات و تجهیزات خط تولید توسط واحدهای تولیدی، گمرک موافق با حذف عوارض است البته الان از ۴ درصد به یک درصد رسیده است ولی همین هم برای کمک به تولید موافقیم که معاف شود. در خصوص مورد ضمانت نامه مالیات ارزش افزوده نیز نظر گمرک این است که دوباره چک را به عنوان ضمانت بپذیرند به جای اخذ ضمانت نامه بانکی که مشکلات خودش را دارد و روز بروز اخذ ضمانت نامه بانکی برای بخش خصوصی سخت تر شده است. قبلا طبق بند الف ماده ۳۹ قانون احکام دائمی، چک به عنوان تضمین گرفته می شد. دستورالعمل اخذ نحوه تضمین مورخ ۱۳۹۶/۵/۶ توسط سازمان مالیاتی ابلاغ شد که در آن اشاره شده است چک توسط سازمان مالیاتی اخذ و به صورت سیستمی به گمرک اعلام کند ولی اخیرا سازمان مالیاتی طی نامه ای به گمرک اظهار داشته که به جای چک، ضمانت نامه بانکی را گمرک بگیرد. الان باید سازمان مالیاتی این مورد را اصلاح نماید.

- مبحث سومی که از طرف اتاق ایران مطرح شد مدت زمان مجوزهای سازمانهای همجوار گمرک بود. اخیرا در مورد مهلت پاسخ استعلام گمرک از سازمانهای همجوار مصوبه ای در شورای گفتگو تصویب شد که به طور قاطع تا ۷ روز مهلت پاسخگویی دارند و اگر جواب ندادند به معنای موافقت تلقی شود ولی عملا اجرایی نشده است. حکمی هم در ماده ۳۸ قانون رفع موانع تولید بود در خصوص استاندارد که برای کالاهایی که یکبار از سازمان استاندارد مجوز ورود می گیرند برای مجوزهای بعدی همان کالا دیگر دوباره از سازمان مذکور مجوز نگیرند که در این مورد تفاهم نامه ای هم بین گمرک و سازمان استاندارد بوده ولی اجرایی نشده است. نکته دیگر اینکه ثبت سفارش قبلا مجوز محسوب نمیشد ولی در قانون جدید ثبت سفارش جزو مجوزها شده است. در خصوص اصلاحات ثبت سفارش حضور نماینده وزارت متبوع در گمرک باید الزامی باشد که این بسیار کمک

کننده است. وزارت صمت و بانک مرکزی یک دستورالعمل یا شاخصی را تعریف کنند که حداقل همه ویرایش های ثبت سفارش نیاز به بازگشت به وزارت صمت نداشته باشند.

پاسخ گمرک:

- در این مورد آقای دکتر رضوانی فر اظهار داشتند مدت زمان پاسخگویی سازمانهای همجوار که تا هفت روز است هیچ الزام و ضمانت اجرایی وجود ندارد. نامه ای توسط مرکز مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار با همکاری آقای نقدی معاون محترم حقوقی گمرک برای حل این مشکل، تنظیم و از سوی وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی برای آقای دکتر مخبر معاون اول محترم رئیس جمهور ارسال شود. در دستور و به ستاد رفع تحریم هم این مورد ترخیص سریعتر کالاها از گمرک برای کاهش تورم مورد تاکید واقع شده است.
- در مورد ثبت سفارش هم قوانین متعدد وجود دارد از جمله ماده ۸ قانون واردات و صادرات و گمرک حق ورود کالایی که ثبت سفارش نشده باشد به کشور را ندارد. ثبت سفارش مهمترین شرط ورود کالا است. ولی باز بودن مقوله اصلاح ثبت سفارش متأسفانه منجر به سواستفادههایی شده است. جلسه ای هم در این خصوص و مغایرت تعرفه های اظهار شده با ثبت سفارش با وزیر محترم صمت در آبان ۱۳۹۹ انجام شده است.
- در مورد استقرار نماینده سازمان استاندارد، وزارت صمت و دستگاههایی که مرتبط با امر صادرات و واردات کالا هستند قرار شده بود که در چند گمرک مهم کشور حداقل این نمایندگان مستقر باشند ولی هیچ ضمانت اجرا و الزامی در این زمینه وجود ندارد که این موجب شده عملاً حضور نداشته باشند. در این خصوص هم آقای دکتر رضوانی فر اظهار داشتند که نامه ای توسط گمرک تهیه و از سوی وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی برای الزام به استقرار این دستگاهها در گمرکات مهم به آقای دکتر مخبر معاون اول محترم رئیس جمهور ارسال شود.
- همچنین آقای دکتر رضوانی فر اظهار داشتند که قرار نبود کارمزدهای سازمانهای همجوار هم به صورت ETS محاسبه شود. نظر گمرک بر این است که یک رقم مشخص به عنوان کارمزد بگیرند.

- مبحث چهارم مبارزه با قاچاق کالا بود که در این خصوص آقای دکتر رضوانی فر اظهار داشتند چون امکان اصلاح قانون به سرعت فراهم نیست آیین نامه ای توسط گمرک در دست تهیه است که برای بخش خصوصی هم برای کسب نظر ارسال می شود یک جلسه مشترک هم در این خصوص با بخش خصوصی بگذارند.

- بحث آخر استرداد مالیات بر ارزش افزوده است در این مورد مشکلی که وجود دارد این است که سازمان امور مالیاتی به پروانه های گمرک اعتماد نداشته و اسناد دستی از جمله بارنامه می خواهد. در این مورد آقای دکتر رضوانی فر اظهار نمودند که این مورد خلاف قانون است و اگر کسی میگوید که پروانه گمرک خطا دارد باید به صورت کتبی و مستند اعلام نماید وگرنه قابل قبول نیست.